

Ministerstwo Rozwoju,
Pracy i Technologii

RZĄDOWY PROGRAM
SMOG
STOP

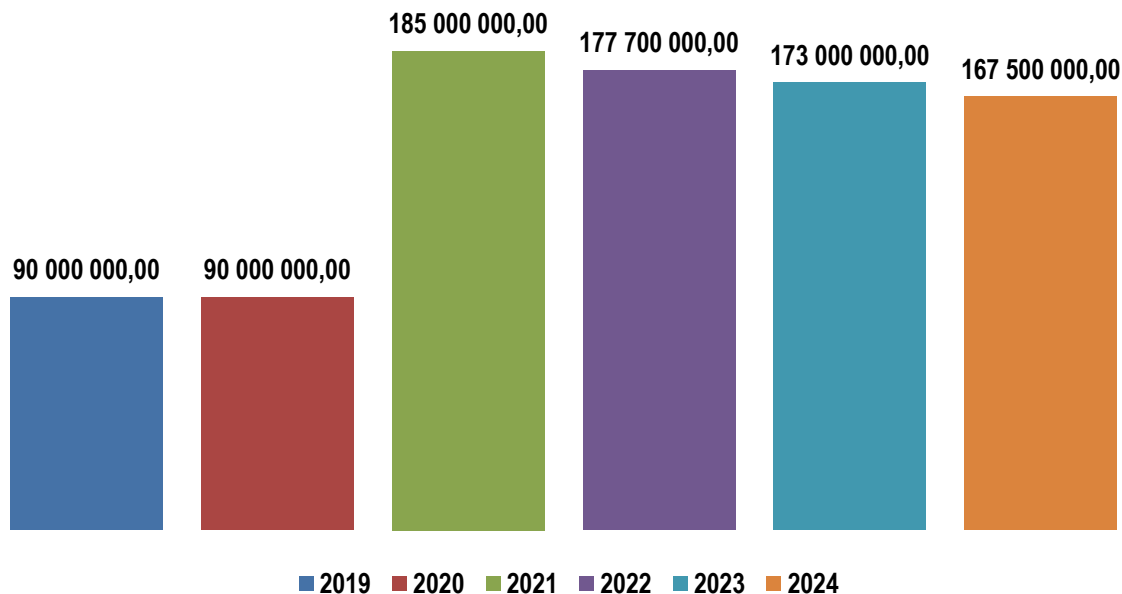
SFINANSUJ

CZYSTE POWIETRZE W SWOJEJ GMINIE

Prezentacja uwzględnia zmiany w Programie, które weszły w życie
od 1 stycznia 2021 r. (oznaczone tym kolorem)

Budżet Programu

Środki budżetu państwa przeznaczone na Program:
883,2 mln zł
(z wkładem Gminy ok. 1,2 mld zł - ok. 22-24 tys. domów)

Status Programu

SKAWINA

- ✓ Porozumienie podpisane 28.06.2019
- ✓ 15,9 mln zł
- ✓ 300 budynków

SUCHA BESKIDZKA

- ✓ Porozumienie podpisane 26.07.2019
- ✓ 2,65 mln zł
- ✓ 50 budynków

PSZCZYNA

- ✓ Porozumienie podpisane 21.10.2019
- ✓ 15,2 mln zł
- ✓ 286 budynków

NIEPOŁOMICE

- ✓ Porozumienie podpisane 16.06.2020
- ✓ 7,4 mln zł
- ✓ 140 budynków

TUCHÓW

- ✓ Porozumienie podpisane 13.07.2020
- ✓ 6,4 mln zł
- ✓ 121 budynków

SOSNOWIEC

- ✓ Porozumienie podpisane 9.09.2020
- ✓ 1,6 mln zł
- ✓ 30 budynków

RYBNIK

- ✓ Porozumienie podpisane 1.10.2020
- ✓ 5,3 mln zł
- ✓ 100 budynków

Łączna kwota porozumień: 54,4 mln zł (w tym 37,4 mln zł z budżetu państwa) – 1027 budynków

Główne zasady Programu (1)

WSZYSTKIE GMINY

problem z jakością powietrza i obowiązująca wojewódzka uchwała antysmogowa (obecnie 13 województw)

GMINA INWESTOREM LUB UDZIELA DOTACJI

WYMIANA/LIKWIDACJA ŹRÓDEŁ CIEPŁA + TERMOMODERNIZACJA

budynki jednorodzinne osób ubogich energetycznie

Główne zasady Programu (1)

- Program jest skierowany do wszystkich gmin, na terenie których jest problem z jakością powietrza i obowiązuje wojewódzka uchwała antysmogowa (obecnie 13 województw)
- Program obejmuje wymianę/likwidację nieekologicznych źródeł ciepła oraz termomodernizację budynków jednorodzinnych osób ubogich energetycznie
- Gmina pełni rolę inwestora i jest odpowiedzialna za cały proces naboru i realizacji inwestycji *
- Przed rozpoczęciem, gmina musi zawrzeć porozumienie z MRPiT/MKiŚ-NFOŚiGW
- Wsparcie polega na przekazaniu za pośrednictwem BGK dotacji w wysokości 70% kosztów, ale nie więcej niż średnio 37 100 zł do jednego budynku (czyli 70% od kwoty 53 tys. zł) w całej puli budynków zgłoszonych do Programu – w przypadku gmin pow. 100 tys. mieszkańców dofinansowanie jest mniejsze niż 70%
- Do 5% wartości porozumienia gmina może przeznaczyć na obsługę programu
- Gmina może żądać wkładu własnego mieszkańców $\leq 10\%$ wartości porozumienia

* możliwy nowy tryb dotacyjny – więcej w dalszej części prezentacji

Główne zasady Programu (2)

- Przedsięwzięcia niskoemisyjne są planowane, przygotowywane, realizowane przez gminę*
- Gmina dokonuje inwentaryzacji i selekcji obiektów na przedsięwzięcia niskoemisyjne - dobór rodzaju przedsięwzięcia niskoemisyjnego do obiektu
- Gmina podpisuje umowy z beneficjentami umożliwiające wykonywanie przedsięwzięć na terenie nieruchomości
- Gmina przeprowadza zamówienie na usługi i dostawy oraz roboty budowlane w ramach przedsięwzięć niskoemisyjnych
  - ✓ Zaplanowanie sposobu kontraktacji
  - ✓ Przygotowanie dokumentacji przetargowej, warunków udziału, kryteriów wyboru
- Gmina musi potwierdzić osiągnięcie efektów realizacji porozumienia
- Gmina organizuje zasoby niezbędne na przygotowanie i nadzór nad realizacją przedsięwzięć niskoemisyjnych oraz nad trwałością inwestycji

* możliwy nowy tryb dotacyjny – więcej w dalszej części prezentacji

Główne zasady Programu (3)

- ~~Przyjęty CPN w trybie aktu prawa miejscowego~~
- W ramach pojedynczego porozumienia: od 2% (1% lub 20 budynków) do 12% łącznej liczby budynków jednorodzinnych w gminie (nie dotyczy miast pow. 100 tys. mieszkańców)
- Wymiana lub likwidacja urządzeń niespełniających standardów niskoemisyjnych w $\geq 80\%$ budynkach objętych porozumieniem
- Szacowane zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło grzewcze - łącznie dla wszystkich budynków w ramach porozumienia $\geq 50\%$ (30%) energii finalnej
- Zobowiązanie gminy do zabezpieczenia środków = 30% kosztów realizacji porozumienia (miasta pow. 100 tys. mieszkańców > 30%)
- Projekt musi być zrealizowany maksymalnie w ciągu 3 lat (4 lat*) od podpisania porozumienia

* w przypadku zgłoszenia do Programu min. 2% budynków

Warunki dla beneficjenta (mieszkańca)

WŁAŚCICIEL/WSPÓŁWŁAŚCICIEL/POSIADACZ SAMOISTNY

PRÓG DOCHODOWY

1245 zł → **1500 zł** netto/osobę - gosp. wieloosobowe

1743 zł → **2100 zł** netto - gosp. jednoosobowe

PRÓG MAJĄTKOWY

424 tys. zł → **53 tys. zł** (ale bez nieruchomości objętej inwestycją)

FAKTYCZNIE ZAMIESZKUJE W BUDYNKU

DODATKOWE WARUNKI

ewentualnie określone przez gminę

NOWY TRYB REALIZACJI

- Gmina będzie mogła ustanowić w regulaminie realizacji przedsięwzięć niskoemisyjnych inny tryb realizacji przedsięwzięć niskoemisyjnych, polegający na udzielaniu dotacji celowej na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji tych przedsięwzięć zgodnie z art. 403 ust. 4-6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (poprawka przyjęta po uwadze zgłoszonej przez jeden z samorządów na Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego)
- Według samorządów tryb wg art. 403 POŚ jest stosowany powszechnie od wielu lat przez gminy w przypadku inwestycji realizowanych w obiektach prywatnych (tryb dotacji celowej) związanych z modernizacją instalacji grzewczych, dociepleniem budynku lub instalacją OZE, również w przypadku realizacji tego typu programów przez gminy z wykorzystaniem środków WFOŚiGW oraz UE
- Tryb ten nie wymaga prowadzenia procedur zamówienia publicznego

SZERSZY ZAKRES PROGRAMU

- Dopuszczenie możliwości realizacji przedsięwzięć niskoemisyjnych również w budynkach będących w zasobach mieszkaniowych gminy
- Rozszerzenie katalogu kosztów kwalifikowanych w programie o:
  - koszty mikroinstalacji OZE w rozumieniu ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii
  - koszty zapewnienia dostępu do energii z OZE i pompy ciepła w tym m.in. w oparciu o urządzenia stanowiące własność gminy
  - koszty instalacji źródeł ciepła zasilanych energią elektryczną
  - koszty innych prac budowlanych niezbędnych do realizacji przedsięwzięć związanych z efektywnością energetyczną, jednakże stanowiących nie więcej niż 20% łącznych kosztów
  - koszty serwisu i konserwacji w okresie utrzymania efektów przedsięwzięć niskoemisyjnych
  - koszty nadzoru inwestorskiego
  - koszty przygotowania wniosku w okresie do 9 miesięcy przed datą zawarcia porozumienia
- W uzasadnionych przypadkach (np. zły stan techniczny budynku) umożliwienie gminom nabywania urządzeń i instalacji jako własny środek trwały i udostępniania ich beneficjentowi

Inne zmiany przewidziane w nowelizacji Programu (3)

DODATKOWE NARZĘDZIA DLA GMIN DO WERYFIKACJI WNIOSKÓW

- Wprowadzenie wniosku o zawarcie umowy na realizację przedsięwzięcia niskoemisyjnego, zmiana z 3 miesięcy na 1 rok okresu, z którego wyliczany jest dochód osoby ubiegającej się o realizację przedsięwzięcia niskoemisyjnego
- Umożliwienie gminom samodzielnej weryfikacji dochodu osoby ubiegającej się o realizację przedsięwzięcia niskoemisyjnego, wraz z innymi dodatkowymi instrumentami w tym zakresie, zaczerpniętymi z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych i ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych

Inne zmiany przewidziane w nowelizacji Programu (4)

INNE ZMIANY

- Umożliwienie związkom międzygminnym i powiatom aplikowania do programu w imieniu i na rzecz kilku gmin
- Zniesienie obowiązku opracowywania gminnych programów niskoemisyjnych
- Dokonanie zmiany podmiotu odpowiedzialnego za rozdysponowanie i rozliczanie tych środków. W miejsce ministra właściwego do spraw gospodarki, wstępują dwa podmioty – minister właściwy do spraw klimatu oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- **DOPRECYZOWANIE** przeznaczenia wkładu własnego mieszkańca - na pokrycie dodatkowych kosztów związanych z realizacją przedsięwzięć niskoemisyjnych (jeśli średni koszt przekroczy 53 tys. zł) lub innych związanych z realizacją działań mających na celu utrzymanie efektów przedsięwzięć niskoemisyjnych

UCZESTNICTWO W PROGRAMIE – KROK PO KROKU

1. Rozeznanie dotyczące ilości osób chętnych/spełniających warunki Programu oraz możliwości finansowych i organizacyjnych gminy

~~– Przygotowanie i uchwalenie CPN~~

▪ Złożenie wniosku do Ministerstwa/NFOŚiGW

2. Zawarcie porozumienia pomiędzy gminą a Ministerstwem/NFOŚiGW
(w tym ustalenie harmonogramu wypłat - wypłaty również w formie zaliczek)

3. Przyjęcie regulaminu realizacji przedsięwzięć niskoemisyjnych
oraz ew. uchwały ws. wkładu własnego mieszkańca (maks. 10%)

4. Nabór mieszkańców

5. Wybór wykonawcy dokumentacji (audyty/itd.)*

6. Wybór wykonawcy robót budowlanych*

7. Rozliczenie projektu

8. Kontrola inwestycji - raz w roku przez 10 → 5 lat

* możliwy nowy tryb dotacyjny – więcej w poprzedniej części prezentacji

Przewidywane zmiany Programu od 2021 r.
zmianami zostaną również objęte gminy, które już uczestniczą w Programie

Ustawa opublikowana w Dzienniku Ustaw
<https://dziennikustaw.gov.pl/DU/2020/2127>

Ustawa z dnia 28 października 2020 r. o zmianie ustawy o
wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz niektórych innych
ustaw

DZIENNIK USTAW 2020 R. POZ. 2127

RZĄDOWY PROGRAM

SMOG
STOP

Ministerstwo Rozwoju,
Pracy i Technologii

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Departament Gospodarki Niskoemisyjnej Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii

Marcin Jaczewski, tel. 22 411 92 49, email: marcin.jaczewski@mrp.it.gov.pl